

Отже, головним ресурсом розвитку країни є людський потенціал, його освіченість і професійна компетентність, моральні і вольові якості. Це проявляється в інтелектуалізації основних чинників виробництва, у переході до економіки, що базується на глибоких знаннях її законів, системному використанні наукових досягнень у процесі соціально-економічного розвитку. Тому важливим завданням вищої освіти стає формування творчої особистості, її підготовка до продуктивної праці, переосмислення мети, основних завдань і принципів освіти.

Ефективне навчання можливе лише за умови, якщо студент у процесі навчальної діяльності і життєвої практики використовує знання, здобуті ним самим. Такі знання глибше запам'ятовуються, свідомо застосовуються, а стимулом їх поповнення слугує внутрішня мотивація школяра. Знання та формування компетенцій не повинні бути відірвані від сучасного життя, їх економічної та соціальної складових.

Перелік посилань:

1. Богачик М. Компетентнісно-зорієнтоване навчання як проблема педагогічної науки та практики / М. Богачик // *Нова педагогічна думка*. – 2010. – № 4. – С. 33-36.
2. Компетентністний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : монографія / [за заг. ред. О.В. Овчарук]. – К., 2004. – 112 с.
3. Модель формування професійної компетентності студента [Електронний ресурс]. – Режим доступу : irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

А.В. Нікітіна, канд. екон. наук

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

За сучасних умов впливу інтеграційних та глобалізаційних процесів постають нові вимоги до високо кваліфікованих фахівців, які здатні оперативнo та з мінімальними втратами приймати нестандартні рішення, діяти творчo і самостійно. Основним засобом формування цих характеристик є самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів, як майбутніх спеціалістів, у тому числі економічного спрямування.

Самостійна робота студентів (СРС) сприяє формуванню креативності, гнучкості, ініціативності, дисциплінованості, точності, швидкості під час аналізу великої кількості інформації, самостійності, почуття відповідальності, необхідних майбутньому фахівцю у навчанні і професійній діяльності у майбутньому. Одним із важливих завдань викладача вищого навчального закладу (ВНЗ) під час викладання дисциплін економічного напрямку є правильне організація СРС, що охоплює не лише базову, наукову, а й відповідну педагогічну його підготовку, вміння активізувати у навчальному процесі пізнавальні сили студентів доцільно [1].

Самостійна робота студентів є одним з найсуттєвіших елементів освітньо-навчального процесу, що передбачає поєднання багатьох видів індивідуальної та колективної навчальної діяльності, яка здійснюється як під час аудиторних, поза аудиторних занять, без участі викладача, так і під безпосереднім керівництвом останнього.

Сьогодні питома вага СРС найбільша серед інших видів навчальної діяльності студентів після практичної підготовки (може становити від 15 до 55 % навчального програмового матеріалу) та дозволяє розглядати накопичувані знання як об'єкт власної діяльності студента [2].

За цільовим призначенням існують такі основні види СРС [3]:

– вивчення нового матеріалу: читання і конспектування наукових джерел інформації; прослуховування відео-лекцій, вебінарів; перегляд відеозаписів;

– поглиблене вивчення начального матеріалу з дисциплін: підготовка до контрольних, практичних, семінарських, лабораторних робіт;

– вивчення начального матеріалу з дисциплін з використанням елементів творчості та індивідуального креативного підходу: проведення лабораторних робіт з елементами творчості; розв'язання нестандартних типових ситуаційних задач та завдань; виконання розрахунково-графічних робіт і курсових проектів; участь у ділових іграх; складання рефератів, доповідей;

– розвиток та удосконалення теоретичних знань і практичних навичок в контексті виробництва: навчальні практикуми, робота на кафедрі; усі види практик; дипломне проектування; інші види занять.

Важливим під час побудови самостійної роботи студента є її мета і завдання. Крім того, структурувати СРС у вищій школі є виділення таких основних її компонентів, як орієнтаційно-мотиваційного, інструктивно-настановчого, процесуального, корекційного, контрольно-оцінювального. На рис. 1 представлено основні характеристики й особливості структурних компонентів самостійної роботи студентів у вищому навчальному закладі.

Рисунок 1. Основні компоненти самостійної роботи студентів у ВНЗ

Таким чином, вбачаючи в організації самостійної роботи студентів раціональну та багатоаспектну процедуру з використанням інноваційно-новітніх форм, підкреслимо, що СРС дозволяє не тільки інтенсифікувати роботу в якісному засвоєнні навчального матеріалу, а й закладає основи подальшої постійної самоосвіти та самовдосконалення, у тому числі під час викладання дисциплін економічного напрямку.

Перелік посилань:

1. Проблеми організації самостійної навчальної діяльності студентів // Новітні технології в автомобілебудівництві та транспорті: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 15-16 жовтня 2015 р. – X. : ХНАДУ. – 2015. – С. 247-248.

2. Особливості організації самостійної роботи студентів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://osvita.ua/school/lessons_summary/education/36615/

3. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/ONG_2006/Pedagogica/17894.doc.htm

КРЕАТИВНІ ЗАВДАННЯ В РАМКАХ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

*В.А. Омеляненко, канд. екон. наук
Сумський державний університет*

Активізація науково-дослідної роботи студентів передбачає необхідність забезпечення навчального процесу комплексом креативних та різноманітних завдань, що будуть цікавими для студентів, та наявність матеріалів (методики, програмне забезпечення), за допомогою яких ці завдання можна виконувати. Однією з ефективних методик, що сполучає навчання і науку є метод проектів, який передбачає досягнення дидактичної мети через детальну розробку проблеми, що повинна завершитися цілком реальним, відчутним практичним результатом, оформленим певним чином. Відтак кожне креативне завдання має відповідати цій вимозі.